

Okresný úrad Dolný Kubín
Odbor krízového riadenia
Námestie slobody 1
026 01 Dolný Kubín

OU-DK-OKR-2024/003816-004

Dolný Kubín, 09.04.2024

Individuálna ochrana osôb

Príprava obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc

2024

Individuálna ochrana je v súčasnosti chápaná ako možný doplňujúci spôsob ochrany obyvateľstva. Z hľadiska účelu, patrí medzi protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia, ktoré sú určené na zníženie alebo vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok, ktorými sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života a zdravia obyvateľstva.

Individuálna ochrana osôb sa zabezpečuje improvizovanými prostriedkami a špeciálnymi (typizovanými) prostriedkami individuálnej ochrany, ktoré sa používajú bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva o vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky.

Individuálna ochrana zahŕňa:

- ochranu dýchacích ciest a očí - zabezpečuje sa prostriedkami individuálnej ochrany (typizovanými alebo improvizovanými)
- ochranu povrchu tela - zabezpečuje sa vhodným oblečením a použitím odevných hlavne nepremokavých doplnkov na nechránené časti tela (čapica, rukavice, pláštenka, ap.)

IMPROVIZOVANÉ PROSTRIEDKY

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sú určené na ochranu dýchacích ciest a očí, ak neboli vydané ochranné masky a prostriedky na ochranu povrchu tela.

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sa používajú najmä pri:

- presune osôb do úkrytov
- úniku z priestoru zamoreného nebezpečnou látkou
- prekonávaní zamoreného priestoru
- evakuácii obyvateľstva

OCHRANA DÝCHACÍCH CIEST

Kus látky (preložená vreckovka, uterák, utierka, a pod.), ktorú navlhčíte. K navlhčeniu použite:

- obyčajnú vodu
- v prípade úniku čpavku použite ocot (1 lyžica octu na 1 liter vody)
- v prípade úniku NL kyslej povahy použite zažívacia sôdu (2 lyžice sódy bikarbóny na 1 liter vody)

OCHRANA OČÍ

- okuliare uzavretého typu – lyžiarske, potápačské, plavecké, motocyklové (prípadné vetracie otvory prelepte lepiacou páskou)
- ak nemáte doma žiadne okuliare podobného typu, môžete použiť obyčajné priehľadné igelitové vrečko, ktoré pretiahnete cez hlavu a stiahnete špagátom príp. gumou v úrovni lícných kostí

OCHRANA HLAVY

- použijete čiapku, kuklu, šál, klobúk, šatku, a pod., cez ktoré je vhodné natiahnúť kapucňu, prípadne nasadiť ochrannú prilbu (najlepšie cyklistickú, pracovnú, lyžiarsku a podobne).
- pri ich nasadzovaní dbajte na to, aby vlasy boli úplne zakryté, to isté platí i pre čelo, krk a uši

OCHRANA TRUPU

- všeobecne platí zásada, že každý druh odevu poskytuje určitú mieru ochrany, pričom väčší počet vrstiev zvyšuje koeficient ochrany
- na ochranu môžete použiť dlhé zimné kabáty, bundy, nohavice, kombinézy, šuštiakové športové súpravy
- použité ochranné odevy je nutné dostatočne utesniť na krku, rukávoch a nohaviciach
- netesnené zapínanie a rôzne nežiaduce trhliny v odevy je nutné prelepiť lepiacou páskou
- ku všetkým ochranným odevom je vhodné použiť nepremokavý plášť (napr. plášť do dažďa) alebo plachtu prehodenú cez hlavu

OCHRANA RÚK A NÔH

- veľmi dobrým ochranným prostriedkom rúk sú gumené rukavice
- pre ochranu nôh sú najvhodnejšie gumené a kožené čižmy, vysoké kožené topánky
- pri použití nízkych topánok je vhodné zhotoviť si návleky z igelitových vrecúšok alebo tašiek

Pri použití improvizovanej ochrany je potrebné dodržiavať nasledujúce zásady:

- celý povrch tela musí byť zakrytý
- všetky ochranné prostriedky je nutné čo najlepšie utesniť

- na dosiahnutie vyšších ochranných účinkov kombinujte viac ochranných prostriedkov alebo použite odev v niekoľkých vrstvách

ŠPECIÁLNE (TYPIZOVANÉ) PROSTRIEDKY

Prostriedky individuálnej ochrany pre obyvateľstvo sú skladované v skladoch materiálu CO v obciach. Výdaj sa realizuje, bezprostredne po prijatí rozhodnutia o ich použití a obyvateľstvo je o tejto skutočnosti informované masovokomunikačnými prostriedkami. Pre plynulý výdaj prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstva plánuje starosta obce zriadenie výdajných stredísk, ich personálne obsadenie a materiálne vybavenie.

Základnými typizovanými druhmi prostriedkov sú - detský ochranný vak DV-65, detský ochranný vak DV-75, detská ochranná kazajka DK-88 (DK-88/93), detská ochranná maska DM-I, detská ochranná maska CM-3/3h, ochranná maska CM-3, ochranná maska CM-4, ochranné rúško OR-1.

Tieto ochranné prostriedky svojimi vlastnosťami zmiernujú účinok nebezpečnej látky na organizmus človeka, avšak je nevyhnutné brať na zreteľ ich správnu aplikáciu s ohľadom na

nebezpečnú látku rozptýlenú v ovzduší. Pre správne použitie lícnice je nevyhnutné faciometrom určiť jej správnu veľkosť, pred nasadením skontrolovať jej základné funkčné vlastnosti.

Ako nasadiť plynovú masku

- nasadíme (naskrutkujeme) na masku filter MOF
- otvoríme uzáver filtra
- zadržíme dych (aby sme si nenadýchali do priezora masky (došlo by k zaroseniu)
- uchopíme lícnicu oboma rukami za spodné a stredné pásiky upínajúceho postroja, ťahom rukou roztvoríme upínací postroj aj lícnicu, nasadíme pod bradu a pretiahneme upínanie cez hlavu, tylová doštička sa pritom stiahne čo najviac dozadu
- tlakom dlaní zvonka stlačíme lícnicu a prudko vydýchame
- uchopíme lícnicu za zorníky a miernymi pohybmi ju vyrovnáme súmerne na tvár, dotiahneme najprv spodné, potom stredné a nakoniec vrchné upínacie pásiky, uťahovanie vykonávame jednotlivo jednou rukou a pritom pridržíme druhou rukou lícnicu za ventilovú komoru

